

e-BEYAS 2017 SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRGESİ

ve

BASIN DUYURUSU

(20 Ekim 2017, Saat:18:00, Ankara)

Ankara Üniversitesi ev sahipliğinde Ankara Üniversitesi Bilgi Yönetim Sistemleri Belgelendirme Merkezi (BİL-BEM), Ankara Üniversitesi Belge Yönetimi ve Arşiv Sistemi (BEYAS) Koordinatörlüğü ve Ankara Üniversitesi Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından düzenlenen ve TÜRKSAT A.Ş. ana sponsorluğunda 19-20 Ekim 2017 tarihlerinde Ankara Üniversitesi Gölbaşı 50. Yıl Yerleşkesi TEKNOKENT Konferans Salonunda gerçekleştirilen “**e-BEYAS 2017-Kurumsal Dinamikler Çerçevesinde BİLGİ SİSTEMLERİ VE BİLİŞİM YÖNETİMİ: Beklentiler ve Yeni Yaklaşımlar Sempozyumu**”nda elektronik belge yönetim sistemi (EBYS) ve e-arşiv sistemleri, belge-bilgi yönetim sistemlerinde teknik altyapı, yeni teknolojiler ve felaket yönetimi, bilgi yönetimi ve bilişim sistemlerinde standartlaşma ve standartların getirdikleri, bilginin kamulaştırılması, bilgi yönetimi ve istihbarat, kurumsal imza, elektronik şifreleme ile haberleşme, elektronik ortamların hukuki düzene dahil edilmesi, bilgi-belge-bilişim güvenliği meseleleri, elektronik belge-bilgi yönetimi uygulamalarının kamu yönetimine etkileri, teknolojik belge-bilgi yönetimi perspektifinde uygulama örnekleri ve benzeri konular alanlarında uzman akademisyen ve uygulamacılar tarafından ayrıntılı olarak ele alınmıştır.

Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı ve BEYAS Koordinatörü Prof. Dr. Fahrettin ÖZDEMİRCİ ile başlayan açış konuşmaları Türk Standartları Enstitüsü Başkan Yardımcısı Yusuf YAZAR, TÜRKSAT A.Ş. Genel Müdür Yardımcısı Halil YEŞİLÇİMEN ve Ankara Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ayhan ELMALI ile tamamlanmıştır.

Prof. Dr. Fahrettin Özdemirci açış konuşmasında “bilgi sistemleri ve bilişim yönetiminde ihtiyaç duyulan ürünlerin ve yazılımların **standartlara uygunluğunun sertifikalandırılması yetmemekte**; kurumların bilgi sistemi süreçlerini **yönetebilme yeteneği, iş ve işlem süreçlerini e-ortamda yürütme becerisi ve başarısı**, bilgi sistemlerini **kullanma yetkilisinin ölçülmesi ve sertifikalandırılması** gerektiğini vurguladı. Ayrıca bilgi ve iletişim teknolojilerini üretme ve kullanma beceri ve yeteneğinin yüksek olduğu toplumların, devletlerin, kurumların geleceği şekillendireceği, diğerlerinin ise **var olma mücadelesinde yok olma riskiyle karşı karşıya kalacağı bir dönemden geçiyoruz dedi**. Buna ek olarak **yapay zeka uygulamalarının** bilgi sistemlerinin önemli bir bileşeni olacağını söyledi. Kurumların DNA’sının, kurumsal bellekleri oluşturan arşivlerde gizli olduğunu belirtti. **e-Bağımsızlık için** evrensel standartlara uygun **YERLİ YAZILIMLAR, YERLİ BİLGİ SİSTEMLERİ!** gerekliliğine ve önemine dikkat çekti.

Türk Standartları Enstitüsü Başkan Yardımcısı Yusuf YAZAR, TSE'nin, elektronik belge yönetim sistemleri (EBYS) konusunda aktif rol oynadığını vurgulayarak, kurumların kullandığı yazılım ürünlerinin üstün nitelikte olmasını amaçladıklarını bildirdi.

TÜRKSAT AŞ Genel Müdür Yardımcısı Halil YEŞİLÇİMEN de bilgi toplumu olma yolunda Türkiye'nin büyük hedefleri bulunduğunu, e-dönüşümün de bu yolda bir basamak olduğunu belirtti. Katılımcılar tarafından ilgiyle karşılandı.

Ankara Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ayhan ELMALI ise Ankara Üniversitesi böyle bir sempozyuma ev sahipliği yapmaktan memnuniyet duyduklarını belirterek, üniversitenin bilgi sistemleri konusunda başarılı uygulamalar geliştirdiklerini kurum ve kuruluşlara rehberlik yaparak model olduğunu ve model uygulamalar geliştirdiğini söyledi.

Açış konuşmalarının ardından “Anadolu Ajansı Objektifinden Ankara Üniversitesi Haber-Fotoğraf Sergisi” ile Kitap Ayraçları Sergisi (Mehmet Torunlar ve Işık Demirel Koleksiyonlarından) açılışı yapıldı ve gezildi. Sergi büyük ilgi gördü.

e-BEYAS 2017 Sempozyumunda 8 oturumda toplam 30 bildiri sunulmuş; 600'ün üzerindeki katılımcının ilgili konularda farkındalıklarının artırılmasına çalışılmıştır. Sempozyumda sunulan tüm bildirimler çifte körlene yöntemiyle Sempozyum Bilim Kurulu tarafından değerlendirilmiştir.

Elektronik Belge Yönetimi ve e-Arşiv Sistemleri: Kelebek Etkisi, Kaostan Düzene? – Düzenden Kaosa? başlıklı oturumda,

- TÜRKSAT tarafından geliştirilen Arşivnet yazılımı ile Ankara Üniversitesi'nde başlatılan pilot uygulama deneyimi paylaşılarak, e-arşiv uygulamasının bileşenlerine ve boyutlarına dikkat çekilmiştir.
- İngiliz Milli Arşivi'nin geliştirdiği 'Disruptive' Arşiv Modeli incelemekle beraber, alanda dijital transferdeki güncel kültürel, teknolojik ve yönetim zorunlukları da ele almayı hedeflediği anlatılmıştır.
- Yapay zekâ makinelerin, insanların öğrenme süreçlerini taklit edecek şekilde programlanması temeline dayandığı açıklanmıştır. Bilgi sistemlerinde, EBYS ve e-arşiv uygulamalarında yapay zeka kullanımına ilişkin Ankara Üniversitesi'nde bir proje çalışması olduğu belirtilmiştir.

Bilgi-Belge Yönetim Sistemlerinde Teknik Altyapı, Yeni Teknolojiler ve Felaket Yönetimi başlıklı oturumda,

- “Büyük veri” ile Elektronik Belge Yönetimi ve Dijital Arşivleme Sistemleri arasındaki ilişki, bu sistemlerin ne gibi veriler depoladığı, daha ne tür veriler toplayarak bu sistemler için katma değer sağlayabileceği konuları ele alınmıştır
- Bulut EBYS çözümünün dezavantajlar ve avantajları da değerlendirilerek bir inceleme yapılmış ve kamu kurum ve kuruluşlarına ışık tutacak öneriler sunulmuştur.

Makyaj mı? Palyatif Tedavi mi? Köklü Değişimler mi? Herkes Bir Düzene: Bilgi Yönetimi ve Bilişim Sistemlerinde Standartlaşma ve Standartların Getirdikleri başlıklı oturumda,

- Kurumsal bilgi ve belge yönetimi süreçlerini etkileyen ya da doğrudan bu süreçlerin yürütülmesinde belirleyici olan standartlar açıklanmıştır.

- TS 13298:2015 revizyonuyla birlikte standarda Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) entegrasyonu, Elektronik Yazışma Paketi (EYP), Elektronik Arşiv Sistemi Referans Modeli (ELAS RM) ve Güvenlik Testleri eklenmiş, ayrıca standardın yapısında da değişikliğe gidilmiş olup standart maddeleri Ürün Sertifikasyonu (ÜS) ve Kurum Yeterlilik Sertifikasyonu (KYS) için Zorunlu (Z), Seçmeli (S) ve Bilgi Amaçlı (BA) olarak işaretlendiği vurgulanmıştır
- EBYS ve e-arşiv uygulamalarında yetişmiş insan gücü gereksinimi ve bu gereksinimi karşılama yolları ile AÜ ve TSE'nin uzaktan eğitim teknolojileri kullanılarak yapacağı eğitimler açıklanmıştır.

Bilginin Kamulaştırılması: Elektronik Bilgi-Belge-Arşiv Yönetim Sistemleri ve Açık Devlet Verisi başlıklı oturumda,

- Ülkemizde açık veri konusunda yapılacak akademik ve uygulamaya dönük çalışmalara ışık tutmak üzere, 2019 ve sonrası için kurumsal stratejik planlarını ilan eden bazı bakanlıkların ve kurumların bu dönemleri kapsayan stratejik plan ve eylemleri ile 2016 faaliyet raporları, mevcut mevzuatları üzerinden içerik analizi yapılarak politika ve mevzuat bağlamında açık veri konusunda hazır olma durumları açıklanmıştır.
- 2008/16 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile kamu kurum ve kuruluşlarının kullanmakta oldukları EBYS yazılımlarında TS 13298 Standardına uyumluluk şartı aranmakta ve Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen denetim faaliyetleri ile uygulama hataları ve arşiv gereksinimleri incelenmiştir.

Tanıyalım mı? - Tanımlayalım mı? Elektronik Ortamların Hukuki Düzene Dahil Edilmesi başlıklı oturumda,

- 182 üniversitesin 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu öncesi ve sonrasında konuya bakışları, faaliyetleri ve veri sahiplerini aydınlatma yükümlülüğüne yaklaşımı incelenmiştir.
- Ülkemizde 2016 yılında kabul edilen 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, konuyla ilgili uluslararası antlaşmalar eşliğinde e-devlet ve benzeri uygulamaların hangi yöne doğru veya hangi bağlamda çeşitlendiği kadar değişmeyen, değişmeme eğilimi gösteren veya dönüşen sorunların da varlığı açıklanmıştır.

ÜTOPYA-DİSTOPYA Arasında Bilgi-Belge-Bilişim Güvenliği Meseleleri başlıklı oturumda,

- Dijital ortamda kişisel verilerin korunması ve veri koruma kuralları çerçevesinde günümüzde birçok eleştirinin odak noktası haline gelen unutulma hakkı irdelenmiştir
- Geçmişten alınan birtakım örneklerden de hareket edilerek “Endüstri 4.0” ve yeni gerçekliklerin olası görünen etkileri tespit edilmeye çalışılarak, geleceğe yönelik yapay zekâ ve diğer yeni gerçekliklerden hareketle, belge/bilgi yönetimi uygulamalarının istihbarat alanındaki etkisine, bilginin bilgiyle, makinenin insanla, doğal zekânın yapay

zekâ ile olan mücadelesinde hangi tarafın avantajı elinde bulundurabileceğine dair düşünceler -ve belki de temenniler- dile getirilmiştir.

Elektronik Belge-Bilgi Yönetimi Uygulamalarının Kamu Yönetimine Etkileri başlıklı oturumda,

- Bilgi teknolojilerinde yaşanan gelişmelerin kurum ve kuruluşların yönetim ağının daha sorunsuz bir şekilde çalışmasına imkan verildiği belirtilmiştir.

Teknolojik Belge-Bilgi Yönetimi Perspektifinde Uygulama Örnekleri başlıklı oturumda,

- Konunun tarihsel arka planı verildikten sonra halen üniversite düzeyinde eğitim veren Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümlerinin lisans ve yüksek lisans-doktora ders programları arşivcilik/belge yönetimi eğitimi açısından irdelenecek, sorunlar ortaya konmaya çalışılmıştır
- Kurumsal belge-dokümanların elektronik olarak uzun dönem arşivlenmesi için gereken hususlar ve yöntemler ortaya konmaya çalışılmıştır.

Sempozyuma ilgili alanda çalışma yapan araştırmacılar, kamu kurum ve kuruluşları ile üniversitelerin belge yöneticileri, arşivcileri ve bilgi işlem birimlerinin teknik personeli soru, görüş ve önerileriyle katkı sunmuş; bireyler arasında bilimsel ve sosyal etkileşim sağlanmıştır.

Bu bağlamda e-BEYAS 2017 Sempozyumunun, kurum ve kuruluşların gereksinimlerini karşılayacak bilgi sistemlerinde izlenecek yöntemlerin belirlenmesi ve e-arşiv sistemi yapısının ve bileşenlerinin belirlenerek gerçekleştirilecek çalışmalar için farkındalık oluşturduğunu ve bu alanda yol gösterici olduğunu; kurumsal belleklerin geleceğini belirleme ve güvence altına almaya yönelik olarak önemli fikirler verdiğini umuyoruz.

Katılımlarınız için teşekkürlerimizi sunuyor, başka bir bilimsel etkinlikte bir arada olmayı diliyoruz.

e-BEYAS 2017 Sempozyumu
Düzenleme Kurulu Adına

Prof. Dr. Fahrettin ÖZDEMİRCİ
Ankara Üniversitesi
BİL-BEM Müdürü ve BEYAS Koordinatörü